

Sygn. akt I NO 50/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Leszek Bosek (sprawozdawca)

w sprawie z odwołań M. F. M., H. O., T. Z. i J. H. S.
od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa nr (...)/2018 z dnia 22 listopada 2018 r. w
przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na cztery
stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w S., ogłoszone w
Monitorze Polskim z 2018 r., poz. 274.,
z udziałem H. K. J., D. L., A. M., R. W.,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 21 lipca 2020 r.,

oddala odwołania.

UZASADNIENIE

W dniu 22 listopada 2018 r. Krajowa Rada Sądownictwa, uchwałą nr (...)/2018, działając na podstawie art. 3 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz.U. 2018, poz. 389 ze zm., dalej: ustawa o KRS), przedstawiła Prezydentowi RP wniosek o powołanie H. K. J., D. L., A. M. oraz R. W. do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w S. (pkt 1)

oraz odmówiła przedstawienia wniosku o powołanie L. A., M. F. M., J. H. S., J. K., K. O., H. O., A. P., L. R., R. W. oraz T. Z. (pkt 2).

Na cztery wolne stanowiska sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w S. ogłoszone w Monitorze Polskim z 2018 r. pod poz. 274, zgłosili się:

- L. A. - sędzia Sądu Rejonowego w S.,
- M. F. M. - sędzia Sądu Rejonowego w L.,
- J. H. S. - sędzia Sądu Rejonowego w S.,
- H. K. J. - sędzia Sądu Rejonowego w S.,
- J. K. - sędzia Sądu Rejonowego w S.,
- D. L. - sędzia Sądu Rejonowego w S.,
- A. M. - sędzia Sądu Rejonowego w S.,
- K. O. - sędzia Sądu Rejonowego w S.,
- H. O. - sędzia Sądu Rejonowego w S. ,
- A. P. - sędzia Sądu Rejonowego w S.,
- L. R. - sędzia Sądu Rejonowego w S.,
- R. W. - sędzia Sądu Rejonowego w S.,
- R. W. - sędzia Sądu Rejonowego w C. ,
- T. Z. - sędzia Sądu Rejonowego w S. .

Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...) na posiedzeniu 19 września 2018 r. zaopiniowało:

- pozytywnie (3 głosami „za”, przy braku głosów „przeciw” i „wstrzymujących się”) kandydatury J. H. S. , J. K. , K. O. , L. R. , R. W. , R. W. oraz T. Z. ,
- negatywnie (3 głosami „przeciw, przy braku głosów „za” i „wstrzymujących się”) kandydatury L. A. , H. K. J. , D. L. , H. O. oraz A. P. , natomiast także negatywnie (2 głosami „przeciw, przy braku głosów „za” i 1 głosie „wstrzymującym się”) kandydatury M. F. M. oraz A. M. .

Na posiedzeniu Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji (...) w dniu 21 września 2018 r. kandydaci uzyskali odpowiednio: L. A. 21 głosów „za”, 47 głosów „przeciw”, przy 1 głosie „nieważnym”, M. F. M. 55 głosów „za”, 47 głosów „przeciw”, przy 1 głosie „nieważnym”, J. H. S. 64 głosy „za”, 47 głosów „przeciw”, przy 3 głosach „nieważnych”, H. K. J. 6 głosów „za”, 60 głosów „przeciw”, przy 3

głosach „nieważnych”, J. K. 60 głosów „za”, 8 głosów „przeciw”, przy 1 głosie „nieważnym”, D. L. 8 głosów „za”, 58 głosów „przeciw”, przy 3 głosach „nieważnych”, A. M. 3 głosy „za”, 63 głosy „przeciw”, przy 3 głosach „nieważnych”, K. O. 63 głosy „za”, 4 głosy „przeciw”, przy 2 głosach „nieważnych”, H. O. 47 głosów „za”, 20 głosów „przeciw”, przy 2 głosach „nieważnych”, A. P. 5 głosów „za”, 62 głosy „przeciw”, przy 2 głosach „nieważnych”, L. R. 63 głosy „za”, 4 głosy „przeciw”, przy 2 głosach „nieważnych”, R. W. 62 głosy „za”, 5 głosów „przeciw”, przy 2 głosach „nieważnych”, R. W. 16 głosów „za”, 50 głosów „przeciw”, przy 3 głosach „nieważnych”, T. Z. 66 głosów „za”, 1 głos „przeciw”, przy 2 głosach „nieważnych”.

Na posiedzeniu w dniu 22 listopada 2018 r. zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa zapoznał się ze zgromadzonymi w sprawie materiałami, które przeanalizował, uznał je za wystarczające, przeprowadził naradę i postanowił rekomendować Krajowej Radzie Sądownictwa przedstawienie Prezydentowi RP wniosku o powołanie H. K. J., D. L., R. W. (jednomyślnie: 3 głosy „za”) oraz A. M. (bezwzględną większością głosów: 2 głosy „za”, 0 głosów „przeciw” oraz 1 głos „wstrzymujący się”). W uzasadnieniu stanowiska zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa wskazał, że w niniejszym postępowaniu nominacyjnym poziom poparcia Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...) i Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji (...), a także uzyskane przez kandydatów oceny kwalifikacji nie są miarodajne, ponieważ nie odzwierciedlają rzeczywistego poziomu ich kwalifikacji.

W przypadku M. F. M. , pierwszej skarżącej w niniejszej sprawie, Krajowa Rada Sądownictwa ustaliła, że urodziła się w 1971 r. w D. . W 1998 r. ukończyła wyższe studia prawnicze na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu (...), uzyskując tytuł magistra z wynikiem dobrym. Kandydatka pracowała na stanowisku radcy kolegium do spraw wykroczeń, w tym pełniła funkcję przewodniczącego. Po odbyciu aplikacji sądowej w okręgu Sądu Okręgowego w K. złożyła w kwietniu 2001 r. egzamin sędziowski z wynikiem ogólnym dostatecznym. W latach 2001-2003 zajmowała stanowisko asesora sądowego w Sądzie Rejonowym w L.. Postanowieniem Prezydenta RP z 4 grudnia 2003 r. została powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego w tym Sądzie, w którym pełniła także między innymi funkcję Przewodniczącej III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich. W 2006 r.

ukończyła studia podyplomowe w zakresie prawa europejskiego dla sędziów, organizowane przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu (...), z wynikiem pozytywnym. W 2012 r. ukończyła studia podyplomowe w zakresie prawa dowodowego, kryminalistyki i nauk pokrewnych organizowane przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu (...), z wynikiem bardzo dobrym. Na przestrzeni lat kandydatka orzekała przede wszystkim w sprawach rodzinnych i nieletnich oraz karnych.

Łączną ocenę kwalifikacji M. F. M. sporządzili: SSO K. M. - wizytator do spraw rodzinnych i SSO S. I. - wizytator do spraw karnych i wykonywania orzeczeń. Z oceny tej wynika, że kandydatka posiada duże doświadczenie praktyczne i życiowe, jest przy tym osobą energiczną, zdecydowaną i potrafiącą bronić przyjętego przez siebie stanowiska. Wydajność, efektywność i sprawność pracy opiniowanej pozostawały na bardzo dobrym poziomie. Kandydatka dysponuje dużym zasobem wiedzy prawniczej, zna orzecznictwo Sądu Najwyższego, jak i poglądy doktryny, zaś analiza rozpoznawanych przez nią spraw, wydawanych orzeczeń oraz sporządzonych uzasadnień wskazuje na staranność i wnikliwość przy orzekaniu oraz umiejętność logicznej i przekonującej argumentacji. W zakresie stabilności orzecznictwa kandydatki w sprawach rodzinnych opiniujący stwierdzili, w ujęciu sumarycznym (za cały okres podlegający badaniu), że liczba wyroków utrzymanych w mocy była niższa niż wyniki wydziału i okręgu, liczba wyroków zmienionych była wyższa niż porównywane wyniki, jednakże kandydatce w okresie objętym kontrolą nie uchylono i nie przekazano do ponownego rozpoznania żadnej sprawy. Konkludując, opiniujący ocenili, że M. F. M. daje rękojmię należytego wykonywania obowiązków sędziego sądu okręgowego.

W przypadku drugiej skarżącej, J. H. S., Krajowa Rada Sądownictwa ustaliła, że urodziła się ona w 1978 r. w S.. W 2002 r. ukończyła wyższe studia prawnicze na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu (...) , uzyskując tytuł magistra z wynikiem bardzo dobrym. Po odbyciu aplikacji sądowej w okręgu Sądu Okręgowego w S. złożyła we wrześniu 2005 r., egzamin sędziowski z wynikiem ogólnym dobrym. W latach 2005-2006 zajmowała stanowisko referendarza sądowego w Sądzie Okręgowym w S.. W latach 2006-2009 zajmowała stanowisko asesora sądowego, początkowo w Sądzie Rejonowym w C., a następnie w Sądzie

Rejonowym w M.. Postanowieniem Prezydenta RP z 21 kwietnia 2009 r. została powołana do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w M.. Z dniem 1 sierpnia 2010 r. została, na własny wniosek, przeniesiona na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego w S. , w którym poza obowiązkami orzeczniczymi w pionie karnym, wykonuje także obowiązki wynikające z pełnienia między innymi funkcji koordynatora do spraw współpracy międzynarodowej i praw człowieka w sprawach karnych na obszarze właściwości Sądu Okręgowego w Słupsku.

Ocenę kwalifikacji J. H. S. sporządził SSO D. M. - sędzia wizytator do spraw karnych. Z oceny tej wynika, że kandydatka zasługuje na jednoznacznie pozytywną opinię - zdobyła odpowiednie doświadczenie zawodowe i walory osobiste, jest sumienna i wnikliwa, posiadając przy tym szeroką wiedzę prawniczą i odpowiednią wrażliwość do powołania na stanowisko sędziego sądu okręgowego. Opiniujący wskazał na ponad dziewięcioletni staż pracy na stanowisku sędziego i osiągnięte wyniki liczbowe oraz wysoką jakość sporządzanych uzasadnień, połączoną z umiejętnością szybkiego i trafnego podejmowania decyzji, niezależnością wyrażanych ocen oraz umiejętnością logicznej i przekonującej argumentacji.

Jak Krajowa Rada Sądownictwa wskazała w uzasadnieniu, o przedstawieniu wniosku o powołanie na sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w S. H. K. J., D. L., A. M. oraz R. W. zdecydowały: stale podwyższane przez udział w szkoleniach kwalifikacje tych kandydatów, wysoko ocenione przez sędziów sporządzających oceny kwalifikacje oraz ich dotychczasowe doświadczenie zawodowe zdobyte w sądach rejonowych czy w ramach delegacji do Sądu Okręgowego w S..

W trakcie posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 22 listopada 2018 r. na kandydaturę:

- L. A. nie oddano głosów „za” ani „przeciw”, oddano 14 głosów „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura ta nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów,

- M. F. M. nie oddano głosów „za” ani „przeciw”, oddano 14 głosów „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura ta nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów,

- J., H. S. nie oddano głosów „za” ani „przeciw”, oddano 14 głosów „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura ta nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów,

- H. K. J. oddano 13 głosów „za”, nie oddano głosów „przeciw”, oddano 2 głosy „wstrzymujące się”, w rezultacie czego kandydatura ta uzyskała wymaganą bezwzględną większość głosów,

- J. K. oddano 2 głosy „za”, nie oddano głosów „przeciw”, oddano 13 głosów „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura ta nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów,

- D. L. oddano 12 głosów „za”, nie oddano głosów „przeciw”, oddano 3 głosy „wstrzymujące się”, w rezultacie czego kandydatura ta uzyskała wymaganą bezwzględną większość głosów,

- A. M. oddano 16 głosów „za”, nie oddano głosów „przeciw” ani „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura ta uzyskała wymaganą bezwzględną większość głosów,

- K. O. oddano 2 głosy „za”, nie oddano głosów „przeciw”, oddano 14 głosów „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura ta nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów,

- H. O. oddano 1 głos „za”, nie oddano głosów „przeciw”, oddano 15 głosów „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura ta nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów,

- A. P. oddano 1 głos „za”, nie oddano głosów „przeciw”, oddano 15 głosów „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura ta nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów,

- L. R. oddano 4 głosy „za”, nie oddano głosów „przeciw”, oddano 12 głosów „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura ta nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów,

- R. W. oddano 2 głosy „za”, nie oddano głosów „przeciw”, oddano 13 głosów „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura ta nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów,

- R. W. oddano 13 głosów „za”, nie oddano głosów „przeciw”, oddano 2 głosy „wstrzymujące się”, w rezultacie czego kandydatura ta uzyskała wymaganą bezwzględną większość głosów,

- T. Z. oddano 2 głosy „za”, nie oddano głosów „przeciw”, oddano 13 głosów „wstrzymujących się”, w rezultacie czego kandydatura ta nie uzyskała wymaganej bezwzględnej większości głosów.

Od tej uchwały Krajowej Rady Sądownictwa dwie uczestniczki wniosły odwołania do Sądu Najwyższego. Postanowieniem z 2 lipca 2020 r. Sąd Najwyższy połączył do wspólnego rozpoznania ich sprawy oznaczone sygnaturami I NO 53/19 oraz I NO 50/19.

Obie uczestniczki podniosły identyczne zarzuty dotyczące naruszenia:

1. art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej, art. 15 ust. 1 i ust. 3 akapit drugi Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej i art. 41 ust. 1 i 2 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej, ustanawiających zasadę otwartości organów Państwa Członkowskiego UE, zasadę dostępu do dokumentów i przejrzystości prac danej jednostki, podczas gdy postępowanie przeprowadzone w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi kandydatur na wolne stanowiska sędziowskie w Sądzie Okręgowym w S. przeczyło zasadzie otwartości i transparentności działania organu ją przeprowadzającego, tj. KRS, jako że zarówno sposób procedowania Rady - tak w zespole członków KRS zwanym zespołem opiniującym, jak i w składzie plenarnym, jak również kryteria przyjęte przez Radę za podstawę opiniowania, były nieprzejrzyste i różniły się w stosunku do poszczególnych kandydatów;

2. art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 3, art. 173, art. 10 i art. 186 Konstytucji RP w zw. z art. 9a ust. 1, art. 11a ust. 2 pkt 2, art. 11 a ust. 4-5, art. 11b ust. 7, art. 21 ust. 2 i art. 33 ust. 1, art. 31 ust. 1 oraz art. 34 ust. 1-3 ustawy o KRS w zw. z § 12 ust. 1 i 3-6, § 16 ust. 1 oraz § 18 ust. 1-8 załącznika do uchwały nr 265/2017 Krajowej Rady Sądownictwa z 12 września 2017 r. w sprawie Regulaminu Krajowej Rady Sądownictwa a także w zw. z art. 6 i art. 13 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, które miało istotny wpływ na wynik sprawy;

3. art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 3, art. 173, art. 10 i art. 186 Konstytucji RP w zw. z art. 9a ust. 1-3, art. 11a ust. 2 pkt 2 i ust. 4-5, art. 11b ust. 7, art. 11d ust. 1-

5 ustawy o KRS, poprzez niewłaściwe zastosowanie przejawiające się w uznaniu, iż obecny członek Rady sędziego M. N. spełniał kryteria do wyboru jego kandydatury na członka Rady, podczas gdy nie miał on poparcia wymaganej ustawą liczby 25 sędziów i został nienależycie obsadzony, w konsekwencji czego również Rada - dla której kadencja członków Rady jest wspólna - jest nienależycie obsadzona, wobec wadliwego i nieskutecznego powołania sędziego M. N., tj. powołania w sposób sprzeczny z ustawą, w konsekwencji czego jako członek Rady nie był on uprawniony do uczestniczenia w postępowaniu w niniejszej sprawie, w tym w głosowaniach i w efekcie w podejmowaniu uchwały, co skutkuje nieważnością samej uchwały;

4. art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP, poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, tj. brak dokonania oceny kandydatów na podstawie przejrzystych kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom równego dostępu do służby publicznej, zasadom równego traktowania oraz zasadom demokratycznego państwa prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, w wyniku czego Prezydentowi RP Rada przedstawia wnioski o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w S. innych uczestników, a nie skarżących;

5. art. 3 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 33 ust. 1 oraz art. 35 ust. 2 ustawy o KRS poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, co doprowadziło do zaniechania rozpatrzenia kandydatur skarżących w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o KRS i w konsekwencji podjęcia uchwały dowolnej w stopniu rażącym - sprzecznej z dostępnym KRS materiałem dowodowym, z pominięciem rzetelnej prezentacji podczas posiedzenia zespołu członków KRS z 22 listopada 2018 r. istotnych okoliczności i dokumentów wskazujących na kwalifikacje skarżących - co skutkowało pominięciem stanowiska Zgromadzenia Ogólnego oraz Kolegium i w konsekwencji jego pominięciem w uchwale Krajowej Rady Sądownictwa z 22 listopada 2018 r., z naruszeniem prawa w stosunku do skarżących i wybór kandydatów o kwalifikacjach znacznie niższych od skarżących, co do których Rada wystąpiła do Prezydenta RP z wnioskiem o powołanie na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w S.;

6. art. 42 ust. 1 w zw. art. 33 ust. 1, art. 35 ust. 2 ustawy o KRS poprzez

ich niewłaściwe zastosowanie i w rezultacie zaniechanie przytoczenia, w kontekście przyjętych przez KRS kryteriów wyboru, jakichkolwiek argumentów prawnych i faktycznych przemawiających za wyborem kandydatów na sędziego Sądu Okręgowego w S. przedstawionych ostatecznie Prezydentowi z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu, w tym także wbrew ustaleniom wcześniejszych etapów rekrutacji, co wskazuje na przekroczenie przez KRS granic swobodnego, racjonalnego uznania i pozbawia możliwości dokonania rzetelnej kontroli prawidłowości rozumowania KRS, przedstawienia relewantnych prawnie motywów podjęcia jej uchwały z 22 listopada 2018 r. oraz stanowi potwierdzenie braku wszechstronnego rozważenia sprawy, co wyraża się w:

1. niewskazaniu jakichkolwiek przyczyn, dla których KRS zdecydowała się przedstawić z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu sędziów Sądu Okręgowego w S. kandydatów wskazanych w pkt 1 zaskarżonej uchwały, oprócz lakonicznej stwierdzenia, iż spełniają oni kryteria wskazane w art. 35 ust. 2 ustawy o KRS, zaś pozostali kandydaci tychże kryteriów nie spełniają;

2. niepełnym przedstawieniu kandydatur skarżących i pominięcie szeregu okoliczności istotnych z punktu widzenia - przyjętych przez KRS - kryteriów oceny z art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS, które wskazywały, że ich kandydatury są lepsze, aniżeli kandydatury pozostałych kandydatów,

3. niewyjaśnieniu powodów, dla których KRS przyjęła, że skarżące nie spełniły - przeciwnie aniżeli wybrani kandydaci - ocenianych łącznie, kryteriów wyboru wymienionych w art. 35 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o KRS,

4. niewskazanie przyczyn, dla których KRS nie podzieliła stanowiska Kolegium Sądu Apelacyjnego w (...), Zgromadzenia Przedstawicieli Sędziów Apelacji (...);

5. art. 21 ust. 1-2, art. 31 ust. 1 i art. 34 ust. 1-3 ustawy o KRS w zw. z § 12 ust. 1 i 3-5 oraz § 18 ust. 1-8 regulaminu KRS poprzez błędne przyjęcie, iż doszło do skutecznego przyjęcia stanowisk zespołów oraz podjęcia uchwały KRS, podczas gdy Rada (a w ślad za tym zespoły) nie była należycie obsadzona, wobec nieskutecznego powołania części sędziowskiej Rady, tj. powołania w sposób sprzeczny z Konstytucją RP członków Rady, o których mowa w art. 187 ust. 1 pkt 2 Konstytucji RP, a także powołania sędziego M. N. na członka Rady w sposób

sprzeczny z treścią art. 11 a ust. 2 pkt 2 ustawy 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa, co mając na uwadze udział w posiedzeniu oraz głosowaniu tego sędziiego skutkuje nieważnością postępowania;

6. art. 28 ust. 3 ustawy o KRS poprzez udział w podjęciu zaskarżonej uchwały sędziów, co do których istniały uzasadnione wątpliwości co do ich bezstronności w sprawie, a którzy nie zostali wyłączeni na wniosek skarżących od rozpoznania ich sprawy, pomimo złożenia takiego wniosku i pomimo wykazania przez skarżącą, iż taka okoliczność zaistniała, co nakłada na Radę obowiązek wyłączenia tego jej członka, co do którego wątpliwości co do jego bezstronności w sprawie zaistniały;

7. art. 35 ust. 1 ustawy o KRS w związku z § 18 pkt 5 i 6 regulaminu KRS poprzez niesporządzenie i nieprzedstawienie Radzie listy rekomendowanych kandydatów, a jedynie wyników głosowania zespołu, co stanowi wymóg ustawowy nie tylko sporządzenia takiej listy, ale i wskazania kolejności rekomendowanych kandydatów na liście, w razie gdy jest więcej niż jeden kandydat, która to kolejność wymaga uzasadnienia, czego również nie sporządzono wobec braku listy; wymóg sporządzenia rekomendowanej listy kandydatów dotyczy zgłoszenia więcej niż jednego stanowiska na jedno miejsce, zatem w sytuacji kiedy wolnych stanowisk było 4, a kandydatów ubiegających się o te 4 miejsca było również czworo, zespół nie był zwolniony od obowiązku sporządzenia rekomendowanej listy kandydatów na każde stanowisko;

8. art. 31 ustawy o KRS w całości - we wszystkich jego „punktach” (tak w oryginale) poprzez niepowołanie zespołu do rozpoznania sprawy indywidualnej skarżących w związku ze złożonym przez nią wnioskiem o wyłączenie 14 członków Rady; nieprzedstawienie sprawy indywidualnej Ministrowi Sprawiedliwości, a tym samym uniemożliwienie zajęcia stanowiska przez tej organ w trybie przewidzianym ustawą, co skutkowało iż wnioski skarżących o wyłączenie sędziów nie zostały rozpoznane w trybie i na zasadach określonych ustawą, a tym samym w składzie Rady brały udział osoby podlegające wyłączeniu na wniosek skarżących; utworzeniu zespołu i jego składu zgodnie z ustawą nie sprzeciwiała się treść złożonego wniosku, skoro nie została nim objęta sędzia T. K. F.; a w konsekwencji naruszenie art. 32 ust. 1 ustawy o KRS poprzez nedoręczenie

skarżącym uchwały zespołu opiniującego ich wnioski o wyłączenie sędziów;

9. art. 31 ust. 2b i ust. 2d w zw. z art. 34 ust. 1 ustawy o KRS poprzez podjęcie prac zespołu opiniującego przed upływem pełnych 21 dni od chwili przedstawienia Ministrowi Sprawiedliwości informacji o wyznaczeniu zespołu opiniującego i informacji o sprawach indywidualnych przekazanych zespołowi w celu przygotowania ich do rozpatrzenia na posiedzeniu Rady, podczas gdy przepis wyraźnie wskazuje, iż zespół nie może przyjąć stanowiska, a tym samym - pracować nad jego przyjęciem, przed upływem owych 21 dni;

10. art. 33 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z § 12 ust. 2 regulaminu KRS, które miało istotny wpływ na wynik sprawy poprzez przeprowadzenie zbiorczego głosowania nad wnioskami 8 kandydatów o wyłączenie 14 sędziowskich członków Rady i nienadanie wynikowi tego głosowania formy uchwał, podczas gdy Krajowa Rada Sądownictwa w każdej sprawie indywidualnej podejmuje uchwały, niezależnie od tego, czy ich przedmiotem jest opinia, wyrażenie zgody, sprzeciwu, skierowanie wniosku do innych organów czy wreszcie rozstrzygnięcie w przedmiocie wniosku wpadkowego (a takim jest wniosek o wyłączenie członków Rady) złożonego przez uczestnika postępowania - kandydata na ogłoszone wolne stanowisko sędziowskie bowiem podejmowanie uchwał przez Radę, o których mowa w art. 33 ust. 1 ustawy o KRS nie zależy od przedmiotu rozstrzygnięcia, ale wyłącznie od tego czy sprawa, którą zajmuje się Rada ma charakter indywidualny, czy jest sprawą inną niż indywidualna, podczas gdy nie budzi żadnych wątpliwości, że postępowanie wpadkowe w przedmiocie wniosku o wyłączenie członka lub członków Rady od rozpoznania sprawy konkretnego Uczestnika postępowania ma charakter indywidualny, jako że dotyczy indywidualnych uprawnień konkretnej osoby;

11. § 14 regulaminu KRS, które miało istotny wpływ na wynik sprawy z uwagi na fakt, że uchwały oddalające wnioski skarżących o wyłączenie 14 sędziowskich członków Rady nie zostały sporządzone na piśmie i nie zawierają w związku z tym podpisu osoby uprawnionej, tj. Przewodniczącego Rady, co powoduje, że uchwały te nie zostały sporządzone w formie prawem przepisanej i nie zawierają wszystkich koniecznych elementów, a w konsekwencji stanowią tzw. nieakt;

12. art. 42 ust. 1 i 3 w zw. z art. 33 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z § 23. ust.

1 regulaminu KRS, które miało istotny wpływ na wynik sprawy poprzez nedoręczenie skarżącym uwierzytelnionych kopii uchwał w przedmiocie wniosku o wyłączenie 14 sędziowskich członków Rady wraz z uzasadnieniem, ale również nedoręczenie pouczenia o sposobie wniesienia odwołania od nich do Sądu Najwyższego, co uniemożliwia zarówno poznanie motywów, którymi kierowała się Rada wydając uchwały w przedmiocie tego wniosku, jak również utrudnia instancyjną kontrolę uchwał;

13. art. 28 ust. 3 ustawy o KRS poprzez rozpoznanie wniosków skarżących o wyłączenie 14 członków KRS wybranych spośród sędziów bez odebrania od wskazanych we wniosku sędziów oświadczeń w przedmiocie istnienia/nieistnienia uzasadnionych wątpliwości co do ich bezstronności w procedowaniu kandydatur skarżących, niezapoznanie się przez członków KRS z wykazem sędziów popierających zgłoszenie kandydatury tego z sędziów - członków KRS, w sprawie którego w danym momencie procedowano wnioski skarżących o wyłączenie, a zatem - rozpoznanie przedmiotowego wniosku o wyłączenie 14 członków KRS bez należytego rozeznania sytuacji w przedmiocie zarzutów podniesionych przez skarżącą;

14. art. 28 ust. 3 ustawy o KRS poprzez podjęcie prac zespołu opiniującego i procedowanie nad kandydaturami, w tym kandydaturami skarżących, a następnie podjęcie uchwały nazwanej stanowiskiem i wreszcie - podjęcie prac przez członków KRS w ramach posiedzenia plenarnego opiniowania kandydatur, w tym kandydatur skarżących oraz podjęcie uchwały KRS obejmującej rozstrzygnięcia w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego w stosunku do wszystkich kandydatów - pomimo podstaw do wyłączenia 14 formalnie funkcjonujących jako członkowie KRS sędziów od udziału w sprawie i w sytuacji niezgodnego z prawem i nieprawidłowego rozpoznania wniosków skarżących o wyłączenie 14 sędziowskich członków KRS;

15. art. 33 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z § 18 ust. 7 i 8 regulaminu KRS, które miało istotny wpływ na wynik sprawy poprzez przyjęcie, iż stanowisko zespołu opiniującego nie ma charakteru uchwały w sprawie indywidualnej i nienadanie wynikowi tego głosowania formy uchwały, podczas gdy Krajowa Rada Sądownictwa w każdej sprawie indywidualnej podejmuje uchwały, niezależnie od tego, czy ich

przedmiotem jest opinia, wyrażenie stanowiska, wyrażenie zgody, wyrażenie sprzeciwu czy skierowanie wniosku do innych organów, przy czym nie budzi żadnych wątpliwości, że postępowanie w przedmiocie zaopiniowania kandydatur uczestników postępowania ma charakter indywidualny, jako że dotyczy indywidualnych uprawnień konkretnej osoby; ponadto naruszenie § 18 ust. 8 regulaminu KRS polegające na sporządzeniu uzasadnienia tejże uchwały, zwanej przez zespół stanowiskiem, lakonicznego, nieodnoszącego się do poszczególnych Uczestników postępowania i nieprzedstawiającego konkretnych argumentów uzasadniających wybór kandydatów rekomendowanych przez zespół i powstrzymanie się od udzielenia rekomendacji skarżącym; skoro uchwały zespołu opiniującego nie zostały do chwili obecnej sporządzone, a istnieje regulaminowy wymóg sporządzenia ich na piśmie, nie zostały udokumentowane w protokole, który nie był sporządzony w momencie przystąpienia przez Radę do opiniowania kandydatów, a stosowne dokumenty zgodnie z regulaminem nie zostały dołączone do akt sprawy skarżących, to stanowi to naruszenie zasady jawności, transparentności procedowania przez Radę, to naruszenie o charakterze rażącym, skoro Radzie nie był dostępny ani protokół obrad zespołu ani podjęte przez zespół uchwały, a obrady Rady opierały się na wyłącznie ustnej relacji przewodniczącego zespołu;

16. art. 42 ust. 1 i 3 w zw. z art. 33 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z § 23. ust. 1 regulaminu KRS, które miało istotny wpływ na wynik sprawy poprzez nedoręczenie skarżącym uchwały zespołu opiniującego kandydatów wraz z uzasadnieniem, ale również nedoręczenie pouczenia o sposobie wniesienia odwołania do Sądu Najwyższego, co uniemożliwia kontrolę instancyjną tejże uchwały;

17. art. 42 ust. 2. w zw. z art. 33 ust. 1 ustawy o KRS, stanowiącego, że uzasadnienie uchwały sporządza się w terminie miesiąca od jej podjęcia, poprzez sporządzenie uzasadnienia uchwały obejmującej rozstrzygnięcia w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego w stosunku do wszystkich kandydatów z przekroczeniem terminu miesiąca od jej podjęcia, z przytoczeniem w treści uzasadnienia argumentów odnoszących się do kandydatów, które nie były przedmiotem rozważań członków KRS na posiedzeniu

plenarnym w dniu 22 listopada 2018 r., w jednoczesnym braku przytoczenia tych argumentów, które na posiedzeniu plenarnym w dniu 22 listopada 2018 r. były podnoszone przez członków zespołu opiniującego i przez Przewodniczącego Rady W. J. jako argumenty przemawiające za pozytywną oceną rekomendowanych ostatecznie kandydatów i nieprzedstawieniem do rekomendacji skarżących, a przy tym przytoczenie w uzasadnieniu uchwały argumentów mających uzasadnić rekomendację określonych kandydatów i brak rekomendacji skarżących w sposób nierzetelny i wybiórczy, co uniemożliwia poznanie ostatecznych i autentycznych motywów, które legły u podstaw niezarekomendowania skarżących na wolne stanowiska sędziego Sądu Okręgowego w S. oraz u podstaw zarekomendowania SSR A. M., SSR H. K. J., SSR R. W. i SSR D. L.;

18. art. 29 ust. 1 i 2 w zw. z art. 33 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z § 23 ust. 1 regulaminu KRS, które miało istotny wpływ na wynik sprawy poprzez uniemożliwienie skarżącemu czynnego udziału w postępowaniu dotyczącym przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego w stosunku do wszystkich kandydatów, w szczególności wobec niezawiadomienia skarżących o zmianie terminu posiedzenia zespołu opiniującego i zmianie terminu posiedzenia Rady i uniemożliwienia im wzięcia udziału w posiedzeniu Rady, czym naruszono podstawowe uprawnienie uczestnika postępowania, jakim jest prawo czynnego udziału w sprawie, a także skutkowało pozbawieniem możliwości obrony praw skarżącym;

19. § 15 ust. 4, 5 i 6 regulaminu KRS, które miało istotny wpływ na wynik sprawy poprzez uniemożliwienie skarżącemu do dnia 20 lutego 2018 r. zapoznanie się z treścią protokołu posiedzenia plenarnego KRS obejmującego dni 19 i 22 listopada 2018 r. w związku z brakiem zatwierdzenia do dnia 13 lutego 2019 r. tegoż protokołu, pomimo tego, że w myśl przepisów regulaminu KRS protokoły takie powinny być wyłożone na trzy dni przed kolejnym posiedzeniem Rady i w razie braku zastrzeżeń do nich uznaje się je za przyjęte; tymczasem kolejnym po 22 listopada 2018 r. posiedzeniem KRS było posiedzenie w dniach 4-7, 11-14 grudnia 2018 r., a zatem uznać należy, że do zatwierdzenia owych protokołów powinno dojść w tych dniach, a także poprzez nedoręczenie odpisu protokołu skarżącemu pomimo złożenia przez skarżące stosownych wniosków w tym zakresie;

20. § 18 ust. 9-10 regulaminu KRS poprzez zaniechanie sporządzenia protokołu z posiedzeń zespołu członków KRS z dni 19 i 22 listopada 2018 r. i sporządzenie zamiast tego, w bliżej nieokreślonym terminie, zapisków poczynionych na podstawie informacji od osób biorących udział w posiedzeniu i zatytułowanie ich „protokołem”.

21. art. 33 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z art. 35 ust. 1-3 ustawy o KRS w zw. z § 18 ust. 1-11 regulaminu KRS poprzez:

1. dokonanie oceny kandydatur skarżących na dzień 22 listopada 2018 r. bez dochowania obowiązku wszechstronnego rozważenia okoliczności sprawy i bez wnikliwego zbadania materiałów sprawy udostępnionych Radzie oraz dokonanie tej oceny w sposób dowolny oraz niezgodnie ze zgromadzonym materiałem, z pominięciem rzetelnej oceny kwalifikacji skarżących i konkurujących z nią kandydatów, z przekroczeniem granic swobodnej oceny materiałów, co skutkowało przedstawieniem w uchwale Prezydentowi RP wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w S. innych uczestników, a nie skarżących;

2. brak rozpatrzenia zgłoszonych kandydatur w oparciu o jasne i jednakowe dla wszystkich osób uczestniczących w konkursie kryteria oceny kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie, co skutkowało przedstawieniem w uchwale Prezydentowi RP wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w S. innych uczestników, a nie skarżących;

3. brak porównania i omówienia na posiedzeniu w dniu 22 listopada 2018 r. ocenianych kandydatur w oparciu o jednolite dla wszystkich osób uczestniczących w konkursie kryteria ustawowe, a także niezastosowanie części ustawowych kryteriów oceny kandydatur, co skutkowało przedstawieniem w uchwale Prezydentowi RP wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w S. innych uczestników, a nie skarżących;

4. oparcie uchwały podjętej w dniu 22 listopada 2018 r. na stanowisku zespołu, wydanym bez wymaganego przepisami prawa uzasadnienia odnoszącego się do indywidualnych cech każdego z kandydatów (a zatem naruszającego art. 34

ust. 3 ustawy o KRS) oraz ustalającego listę rekomendowanych kandydatów z pominięciem posiadanej oceny ich kwalifikacji, co skutkowało podjęciem na posiedzeniu w dniu 22 listopada 2018 r. uchwały mimo braku dokonania oceny kandydatur według jednolitych kryteriów, co skutkowało przedstawieniem w uchwale Prezydentowi RP wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w S. innych uczestników, a nie skarżących;

5. oparcie uchwały na wybiórczych (niepełnych) ustaleniach faktycznych, przedstawionych członkom KRS na posiedzeniu w dniu 22 listopada 2018 r. przez członków zespołu opiniującego, mimo dostępu do pełnych danych o skarżących w oparciu o posiadany materiał dowodowy, co skutkowało przedstawieniem w uchwale Prezydentowi RP wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w S. innych uczestników, a nie skarżących;

6. nierzetelne i pobieżne przedstawienie kandydatur, przyjęcie stanowiska zespołu oraz podjęcie uchwały zwanej stanowiskiem zespołu w czasie posiedzenia zespołu opiniującego, które trwało 20 minut (przy rozpoznawaniu 14 kandydatów), a przy tym bez wykorzystania wszelkich (a nawet większości) przewidzianych prawem możliwości służących: (i) dokonaniu oceny, według jednolitych kryteriów, kandydatur wszystkich osób uczestniczących w konkursie oraz (ii) wyjaśnieniu istniejących w sprawie rozbieżności i wątpliwości, co skutkowało przedstawieniem w uchwale Prezydentowi RP wniosków o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w S. innych uczestników, a nie skarżących;

7. brak własnych ustaleń Rady w odniesieniu do skarżących poprzez poprzestanie na argumentacji przedstawionej przez zespół opiniujący i skwitowanie odznaczającego się przebiegu służby stanowiskiem zespołu o braku rekomendacji, w efekcie czego Prezydentowi RP przedstawiono wnioski o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w S. innych uczestników, a nie skarżących;

22. art. 42 ust. 1 ustawy o KRS poprzez sporządzenie uzasadnienia uchwały w części dotyczącej kandydatur skarżących i pozostałych kontrkandydatów

w sposób uniemożliwiający poznanie rzeczywistych motywów podjęcia uchwały, co uniemożliwia odniesienie się do całości przesłanek, na podstawie których Rada uznała, że kandydatury skarżących są mniej wartościowe od kandydatury tych uczestników, w stosunku do których zaskarżoną uchwałą przedstawiono Prezydentowi RP wnioski o powołanie ich do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Okręgowego w S., a także poprzez zaprezentowanie w uzasadnieniu zaskarżonej uchwały rodzajowo innych argumentów niż te, które zostały podniesione przy prezentacji sylwetek skarżących oraz sylwetek innych kandydatów na posiedzeniu plenarnym w dniu 22 listopada 2018 r. i pominięcie w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonej uchwały tych argumentów, które zostały podniesione przy prezentacji sylwetek skarżących oraz sylwetek innych kandydatów na posiedzeniu plenarnym w dniu 22 listopada 2018 r., tj. oparcie uzasadnienia zaskarżonej uchwały o ustalenia faktyczne niezajdujące odzwierciedlenia w przebiegu posiedzenia plenarnego Rady w dniu 22 listopada 2018 r., w efekcie czego niemożliwym staje się poznanie tych motywów podjętej przez członków KRS decyzji, które rzeczywiście legły u podstaw jej podjęcia w dniu 22 listopada 2018 r.;

23. art. 42 ust. 2 ustawy o KRS poprzez sporządzenie uzasadnienia uchwały po upływie określonego ustawą miesięcznego terminu do jego sporządzenia, w efekcie czego naruszono prawa skarżących do rozpoznania jej sprawy w rozsądnym terminie, a dodatkowo ograniczono jej prawa do skutecznego wysunięcia swej kandydatury w innych, ogłoszonych w terminach późniejszych procedurach konkursowych na wolne stanowiska sędziowskie.

24. art. 44 ust. 1 b i ust. 4 ustawy o KRS w zw. z art. 2, art. 32 ust. 1 i 2, art. 45 ust. 1, art. 60, art. 77 ust. 2 i art. 173 Konstytucji RP poprzez pozbawienie skarżących dostępu do efektywnej kontroli sądowej zaskarżonej uchwały w zakresie odnoszącym się do organu, który na mocy ustawy powołany został do rozpoznania środka odwoławczego w niniejszej sprawie.

Obie skarżące podniosły, że ich odwołania są oczywiście uzasadnione.

Powołując się na powyższe zarzuty, obie skarżące wniosły o uchylenie zaskarżonej uchwały w całości i przekazanie sprawy Krajowej Radzie Sądownictwa do ponownego rozpoznania. Obie skarżące wniosły też o wyłączenie wszystkich

sędziów Izby Dyscyplinarnej, Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych oraz wybranych sędziów Izby Cywilnej, zawieszenie postępowania do czasu wydania orzeczenia prejudycjalnego przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej i wstrzymanie wykonalności zaskarżonej uchwały.

Postanowieniem z 30 kwietnia 2020 r., I NO 53/19 Sąd Najwyższy uwzględnił wniosek o wyłączenie sędziego Marka Dobrowolskiego. Pozostałe wnioski zostały odrzucone jako abstrakcyjne, niewskazujące sędziów wyznaczonych do rozpoznania sprawy, ani konkretnych okoliczności świadczących o braku bezstronności sędziów w stosunku do odwołujących się, i przez to niedopuszczalne, bądź - gdy wskazywały na konkretne, ale pozbawione znaczenia okoliczności - oddalone jako bezzasadne (postanowienia Sądu Najwyższego z: 24 września 2019 r., I NO 53/19; 17 czerwca 2020 r., I NO 53/19; 1 sierpnia 2019 r., I NO 50/19; 24 września 2019 r., I NO 50/19).

W odpowiedzi na oba odwołania, Krajowa Rada Sądownictwa wniosła o ich oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Oba odwołania zasługują na oddalenie.

Na wstępie należy odnotować, że oba odwołania były niemal w całości identyczne w treści, liczyły ponad 50 stron (nie licząc załączników) i zawierały zarzuty co do naruszenia kilkudziesięciu różnych przepisów ustaw, Konstytucji RP i aktów prawa międzynarodowego (unijnego). W tym miejscu warto przypomnieć, że sformułowanie zarzutów i uzasadnienie odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa powinno odpowiadać wymaganiom stawianym skardze kasacyjnej (wyrok Sądu Najwyższego z 23 października 2014 r., III KRS 54/14), co zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego oznacza, że powinno być zwięzłe, rzeczowe i jasne. Dotyczy to w szczególności wykazania tezy, że odwołanie jest „oczywiście” uzasadnione, pozostaje bowiem poza dyskusją, iż jeżeli coś jest oczywiste, widoczne na pierwszy rzut oka, to nie wymaga obszernego uzasadnienia, w myśl zasady *nihil probat qui nimium probat* (analogicznie

postanowienia Sądu Najwyższego z: 15 stycznia 2010 r., III CSK 260/09; 18 grudnia 2013 r., III CSK 311/13; 20 stycznia 2016 r., I PK 81/15; 20 kwietnia 2018 r., III CSK 333/17, a także wyroki Sądu Najwyższego z: 23 października 2014 r., III KRS 54/14; 25 czerwca 2015 r., III CSK 381/14; 22 października 2015 r., IV CSK 738/14; 25 stycznia 2017 r., IV CSK 125/16; 27 czerwca 2017 r., II CSK 69/17). Ponieważ zarzuty podniesione w obu odwołaniach są tożsame, zostaną one omówione łącznie.

W pierwszej kolejności rozpatrzone zostaną zarzuty o najpoważniejszym ciężarze gatunkowym, odnoszące się do nienależytej obsady Krajowej Rady Sądownictwa oraz nieważności postępowania w przedmiocie uchwały przedstawiającej Prezydentowi RP kandydatów (naruszenie art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 3, art. 173, art. 10 i art. 186 Konstytucji w zw. z art. 9a ust. 1, art. 11a ust. 2 pkt 2, art. 11a ust. 4-5, art. 11b ust. 7, art. 11d ust. 1-5, art. 21 ust. 2 i art. 33 ust. 1, art. 31 ust. 1 ustawy o KRS oraz art. 34 ust. 1-3 ustawy o KRS w zw. z § 12 ust. 1 i 3-6, § 16 ust. 1 oraz § 18 ust. 1-8 regulaminu KRS, a także w zw. z art. 6 i art. 13 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka; art. 21 ust. 1-2, art. 31 ust. 1 i art. 34 ust. 1-3 ustawy o KRS w zw. z § 12 ust. 1 i 3-5 oraz § 18 ust. 1-8 regulaminu KRS).

Sąd Najwyższy przypomina, że Krajowa Rada Sądownictwa została obsadzona zgodnie z przepisami obowiązującej ustawy, której zgodność z Konstytucją RP została stwierdzona przez Trybunał Konstytucyjny. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 25 marca 2019 r., K 12/18 orzekł, iż art. 9a ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o KRS jest zgodny z art. 187 ust. 1 pkt 2 i ust. 4 w zw. z art. 2, art. 10 ust. 1 i art. 173 oraz z art. 186 ust. 1 Konstytucji. Treść tego wyroku nie mogła być oczywiście znana odwołującym się, skoro sporządzali oni swoje odwołania w lutym 2019 r. Tym niemniej zgodnie z art. 190 ust. 1 Konstytucji RP wyrok Trybunału Konstytucyjnego ma moc powszechnie obowiązującą i jest ostateczny.

Sąd Najwyższy jest związany wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego. Odmowa zastosowania ustawy przez Sąd Najwyższy jest dopuszczalna tylko wtedy, gdy jest ona w sposób oczywisty niezgodna z normami Konstytucji RP, w szczególności sytuacji tzw. wtórnej niekonstytucyjności (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 8 stycznia 2020 r., I NOZP 3/19). Oczywista

niekonstytucyjność polega na hierarchicznej kolizji norm, gdy między normą ustawy a normą Konstytucji RP zachodzi dostrzegalna na poziomie samej wykładni literalnej ewidentna sprzeczność albo jeśli dany przepis ustawy jest tożsamy z innym przepisem ustawy, którego niekonstytucyjność stwierdził już Trybunał Konstytucyjny (R. Hauser, J. Trzeciński, *Prawotwórcze znaczenie orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego*, Warszawa 2010, s. 28 i n. i cytowane tam orzecznictwo). W niniejszej sprawie okoliczności te z pewnością nie występują.

Nietrafne są też zarzuty odnoszące się do nieprawidłowości wyboru na członka Krajowej Rady Sądownictwa M. N.. Kwestia dopuszczalności wycofania aktu poparcia (dla kandydatury, projektu ustawy, wniosku do Trybunału Konstytucyjnego) nie jest w prawie publicznym rozstrzygnięta jednoznacznie – w niektórych przypadkach takie wycofanie uznaje się za dopuszczalne i skuteczne (np. w przypadku wycofania wniosku do TK), a w innych przypadkach jest uznawane za niedopuszczalne (np. w przypadku wycofania poparcia dla listy kandydatów na posłów). Przepisy obowiązującej ustawy nie przewidują wycofania poparcia dla kandydatów na członków KRS, ani przez grupy obywateli, ani przez sędziów.

Odrębnie należy odnieść się do zarzutów odnoszących się do naruszenia ratyfikowanej umowy międzynarodowej, jaką jest Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. O ile sąd co do zasady - z zastrzeżeniem oczywistej niekonstytucyjności - nie może samodzielnie odmówić zastosowania przepisu ustawy z powodu jego rzekomej niezgodności z Konstytucją RP, o tyle inaczej jest w przypadku sprzeczności takiego przepisu z umową międzynarodową ratyfikowaną za zgodą wyrażoną w ustawie. W tej drugiej sytuacji sąd jest konstytucyjnie upoważniony do pominięcia przy orzekaniu przepisu ustawy niezgodnego z prawem międzynarodowym i bezpośredniego zastosowania umowy międzynarodowej ratyfikowanej za zgodą wyrażoną w ustawie (art. 91 ust. 1 i 2 Konstytucji RP). Takim typem umowy międzynarodowej jest Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, która może stanowić źródło wzorców kontroli dla uchwał Krajowej Rady Sądownictwa, podobnie jak Karta Praw

Podstawowych czy Traktat o Unii Europejskiej (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 8 stycznia 2020 r., I NOZP 3/19).

Odwołujące się nie wykazały naruszenia art. 6 ani art. 13 Konwencji, odwołania nie zawierają uzasadnienia tych zarzutów, co uniemożliwia Sądowi Najwyższemu ich uwzględnienie. Sąd Najwyższy nie może zastępować skarżących w wyszukiwaniu argumentów na poparcie ich zarzutów. Za uzasadnienie nie może zostać uznana jednozdaniowa wzmianka o wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w sprawie *Baka przeciwko Węgrom*, który dotyczył skrócenia konstytucyjnej kadencji prezesa węgierskiego Sądu Najwyższego, a więc zupełnie innego stanu faktycznego niż uchwała Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi RP kandydatów na sędziów.

Nietrafny jest zarzut naruszenia art. 11d ust. 1 ustawy o KRS z uwagi na wskazanie kandydatów na piętnastu członków Krajowej Rady Sądownictwa przez kluby parlamentarne. Artykuł 11d ust. 2 ustawy o KRS stanowi, że klub poselski wskazuje, spośród sędziów, których kandydatury zostały zgłoszone w trybie art. 11a, nie więcej niż dziewięciu kandydatów na członków Rady. Pojęcie klubu poselskiego stanowi jedną z dwóch form samoorganizacji posłów w obrębie Sejmu przewidzianych w regulaminie sejmowym - drugą jest koło poselskie (art. 8). W praktyce ustrojowej wyróżnia się również organizację w postaci klubu parlamentarnego, złożonego z 15 posłów i co najmniej jednego senatora, ale prawo nie przypisuje klubowi parlamentarnemu żadnych odrębnych uprawnień w stosunku do klubu poselskiego. W takiej sytuacji, w myśl zasady *lege non distinguente*, należy uznać, że uprawnienia klubu poselskiego i klubu parlamentarnego są tożsame, z zastrzeżeniem jednej sytuacji: gdy klub parlamentarny nie może zostać uznany za klub poselski w rozumieniu art. 8 regulaminu Sejmu. Taka sytuacja miałaby miejsce, gdyby kandydatury na członków KRS zostały zgłoszone przez klub parlamentarny złożony z co najmniej 7 senatorów (mający więc status klubu senackiego), ale posiadający mniej niż 15 posłów (pozbawiony więc statusu klubu poselskiego). Tak jednak nie było w niniejszej sytuacji. Na marginesie warto odnotować, że podążenie tokiem rozumowania skarżących prowadziłoby do niemożliwych do zaakceptowania wniosków, a mianowicie że w trakcie VIII kadencji Sejmu, gdy dokonywany był wybór obecnego składu KRS, uprawniony do

zgłoszenia kandydatów był tylko klub poselski (...), ponieważ wszystkie pozostałe frakcje w tamtym czasie miały status klubu parlamentarnego bądź koła poselskiego.

Na uwzględnienie nie zasługują także zarzuty odnoszące się do naruszenia art. 2 TUE, art. 15 ust. 1 i ust. 3 akapit drugi TFUE, art. 41 ust. 1 i 2 Karty Praw Podstawowych, a także art. 47 tej Karty (ten ostatni zarzut podniesiony w uzasadnieniu odwołań).

Zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z 8 stycznia 2020 r., I NOZP 3/19, mającą moc zasady prawnej, Sąd Najwyższy uchyla, w granicach zaskarżenia, uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydata do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, jeżeli odwołujący się wykaże, że brak niezależności Krajowej Rady Sądownictwa miał wpływ na treść tej uchwały lub jeżeli - uwzględniając konstytucyjny zakaz badania skuteczności aktu ustrojowego powołania sędziego oraz wynikającego z niego stosunku ustrojowego - odwołujący się wykaże okoliczność określoną w pkt 125, lub łącznie okoliczności wymienione w pkt 147-151 wyroku Wielkiej Izby Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 19 listopada 2019 r. w połączonych sprawach C-585/18, C-624/18 i C-625/18, A.K. i in., wskazujące, że sąd, w składzie którego taki sędzia będzie zasiadał nie będzie niezależny i bezstronny. Jeżeli odwołujący się nie wykaże jakiegokolwiek realnego wpływu zależności Rady od władzy wykonawczej lub ustawodawczej na treść uchwały, lub gdy konkurs na urząd sędziego wygrała osoba o obiektywnie wysokich kwalifikacjach etycznych i merytorycznych, dająca rękojmię należytego sprawowania wymiaru sprawiedliwości, to wówczas nie będzie podstaw do stwierdzenia niezgodności z prawem uchwały Rady i jej uchylenia. Nie każda bowiem decyzja Krajowej Rady Sądownictwa ma wpływ na niezależność sądu lub niezawisłość sędziego albo asesora. Odwołania będące przedmiotem rozpoznania zostały co prawda wniesione jeszcze przed podjęciem wspomnianej uchwały przez Sąd Najwyższy, a nawet przed wydaniem wyroku przez TSUE, ale niezależnie od tego skarżące powinny były konkretnie uzasadnić, w jaki sposób ustrojowy związek Krajowej Rady Sądownictwa z pozostałymi konstytucyjnymi władzami Rzeczypospolitej Polskiej wpłynął na wynik postępowania. Tymczasem skarżące zdają się z góry zakładać, że każda osoba wyłoniona przez Krajową Radę Sądownictwa w obecnym składzie,

niezależnie od jej kwalifikacji etycznych i merytorycznych, niezawisłości i bezstronności, będzie uzależniona od władzy ustawodawczej i wykonawczej. Brak jest podstaw dla takiej tezy w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, z którego jednoznacznie wynika, że kontrola procedury wyłonienia kandydata na sędziego z punktu widzenia zgodności z zasadą niezależności sądów oraz prawem do rzetelnego procesu sądowego nie może się ograniczać do oceny samego sposobu powołania organu, jakim jest Krajowa Rada Sądownictwa, ale musi obejmować również ocenę sposobu, w jaki wspomniany organ wypełnia swoje konstytucyjne zadania i kompetencje (wyrok Wielkiej Izby TSUE z 19 listopada 2019 r. w sprawach połączonych C-585/18, C-624/18 i C-625/18, pkt 142-144). Podsumowując, zakwestionowanie niezależności kandydata wyłonionego przez Krajową Radę Sądownictwa będzie możliwe dopiero po wykazaniu związku pomiędzy uzależnieniem KRS od władzy ustawodawczej i wykonawczej, a nierzetelnością procedury konkursowej w danym przypadku.

Jeśli chodzi o zarzuty odnoszące się do naruszenia zasady otwartości organów Państwa Członkowskiego UE, zasady dostępu do dokumentów i przejrzystości prac danej jednostki, to obie skarżące ograniczyły się do stwierdzenia, że „wszystkie podejmowane przy rozpoznaniu sprawy działania Rady” stanowiły naruszenie tych zasad. Tak ogólnikowo sformułowany zarzut nie może zostać uwzględniony.

Odrębnie należy odnieść się do grupy zarzutów dotyczących wniosków skarżących o wyłączenie 14 z 15 sędziów wchodzących w skład Krajowej Rady Sądownictwa (art. 28 ust. 3 ustawy o KRS; art. 31 ustawy o KRS; art. 33 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z § 12 ust. 2 regulaminu KRS; § 14 regulaminu KRS; art. 42 ust. 1 i 3 w zw. z art. 33 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z § 23. ust. 1 regulaminu KRS).

W dniu 19 listopada 2018 r. obie skarżące złożyły za pośrednictwem portalu e-nominacje wniosków o wyłączenie 14 z 15 sędziów wchodzących w skład KRS (za wyjątkiem sędzi T. K. F.). Tylko w przypadku jednego sędziego skarżące wskazały konkretną okoliczność wskazującą na możliwy brak bezstronności - w odniesieniu J. K. M. , której mąż był jednym z kandydatów w ramach omawianego postępowania. W przypadku pozostałych 13 sędziów zarzuty co do braku bezstronności związane były „z procedurą, zgodnie z którą wyłoniono nową

Krajową Radę Sądownictwa, a ściślej - z trybem zgłoszenia kandydatów do Rady". W tym drugim przypadku obie skarżące zwróciły też uwagę na niemożność zapoznania się z listami poparcia poszczególnych członków obecnej Krajowej Rady Sądownictwa w sposób uzasadniony budziła wątpliwości co do tego, czy w konkursie, w którym uczestniczy, obok skarżących nie startują sędziowie, którzy wcześniej udzielili swego poparcia któremuś z kandydatów do Rady będących obecnie jej członkiem lub którzy są członkami rodziny sędziego, który takiego poparcia któremuś z obecnych członków Krajowej Rady Sądownictwa udzieli.

Jak wynika z protokołu nr 16/2018 z posiedzenia plenarnego KRS, w dniu 21 listopada 2018 r., Krajowa Rada Sądownictwa oddaliła wnioski o wyłączenie 13 członków KRS uchwałami o nr 553/2018 i 566/2018 (co przeczy twierdzeniom skarżących). Odrębnie, uchwałą nr 558/2018, Rada rozpatrzyła wniosek o wyłączenie J. K. M. , oddalając ten wniosek jako bezprzedmiotowy z uwagi na wyłączenie J. K. M. od udziału w postępowaniu z mocy ustawy oraz umorzyła postępowanie.

Z całą pewnością ocena sposobu rozpatrzenia wniosków o wyłączenie członków KRS mieści się w zakresie kognicji Sądu Najwyższego dotyczy bowiem kontroli zgodności uchwały Rady z prawem. «Sprzeczna z prawem» w rozumieniu art. 44 ust. 1 ustawy o KRS może być także taka uchwała, która została podjęta z udziałem członków podlegających wyłączeniu z mocy ustawy (art. 28 ust. 1 ustawy o KRS) bądź członków, których bezstronność budziła uzasadnione wątpliwości (art. 28 ust. 3 ustawy o KRS).

Ciężar udowodnienia braku bezstronności członka bądź członków Krajowej Rady Sądownictwa spoczywa jednak na tym, który wywodzi z niej skutki prawne.

W ocenie Sądu Najwyższego tylko w odniesieniu do jednej osoby wniosek o wyłączenie miał merytoryczne podstawy, ponieważ wskazywał na konkretną okoliczność przesądzającą o konieczności wyłączenia, a mianowicie pozostawanie w związku małżeńskim przez członka Rady z jednym z kandydatów (art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o KRS). Z mocy ustawy J. K. M. została wyłączona z rozpoznania sprawy, a więc nie uczestniczyła w wydaniu zaskarżonej uchwały.

W odniesieniu do pozostałych trzynastu członków KRS wniosek o wyłączenie miał charakter *par excellence* abstrakcyjny, ponieważ nie wskazywał

żadnych konkretnych okoliczności wskazujących na brak bezstronności tych osób, ale kwestionował tryb ich wyboru. W takiej sytuacji nie było też konieczne odbieranie od członków KRS oświadczeń w przedmiocie istnienia/nieistnienia uzasadnionych wątpliwości co do ich bezstronności - zwłaszcza że jest to wymóg obowiązujący w sądowej procedurze cywilnej, a nie w postępowaniu przed Krajową Radą Sądownictwa, gdzie ani przepisy ustawy o KRS, ani przepisy regulaminu KRS, nie stawiają takiego wymagania. Ani z Konstytucji RP, ani z traktatów unijnych, ani z Karty Praw Podstawowych, nie wynika domniemanie braku niezależności osoby tylko z powodu ustawowego trybu jej powołania i wyboru przez obywateli albo organ przedstawicielski.

Tym niemniej, jak zostało to już wyjaśnione powyżej, dopuszczalne jest kwestionowania niezależności Krajowej Rady Sądownictwa z uwagi na tryb jej powołania, pod warunkiem wykazania ścisłego i bezpośredniego związku pomiędzy sposobem wyboru jej członków, a wynikiem konkretnego postępowania. Takiego związku jednak skarżące nie wykazały, ograniczając się do postawienia abstrakcyjnego zarzutu.

Brak było więc przeszkód do rozpatrzenia kandydatur na stanowiska sędziego Sądu Okręgowego w S., w tym dla przygotowania rekomendacji przez zespół członków KRS oraz dla podjęcia uchwały przez KRS.

Na marginesie należy podzielić przekonanie skarżących, że jawność list z podpisami sędziów, którzy poparli kandydatury obecnych 15 sędziowskich członków Krajowej Rady Sądownictwa, może mieć istotne znaczenie dla oceny, czy w danym postępowaniu nie zachodzą wątpliwości co do bezstronności tych ostatnich. Takie wątpliwości mogą się pojawić w sytuacji, gdy uczestnikami postępowania przed KRS będą sędziowie, którzy wcześniej wyrazili poparcie dla niektórych członków Rady. Sąd Najwyższy w pełni podziela tu stanowisko Naczelnego Sądu Administracyjnego wyrażone w wyroku z 28 czerwca 2019 r., I OSK 4282/18, zgodnie z którym imiona i nazwiska sędziów popierających kandydatury sędziów wchodzących w skład KRS stanowią informację publiczną.

Jeśli chodzi o zarzut niedoręczenia uchwał w przedmiocie oddalenia wniosku o wyłączenie, nie można się zgodzić z Krajową Radą Sądownictwa, jakoby uchwały w sprawach incydentalnych nie wymagały doręczenia. Art. 42 ust. 3 ustawy o KRS

nakazuje doręczanie uczestnikom postępowania wszelkich „uchwał w sprawach indywidualnych”, nie rozróżniając pomiędzy uchwałami kończącymi postępowanie, a uchwałami w sprawach wpadkowych. Co więcej, § 23 ust. 1 regulaminu KRS obowiązującego w chwili wydania zaskarżonej uchwały, stanowił, że uczestnikom postępowania doręcza się „uchwały Rady w sprawach indywidualnych, inne uchwały oraz pisma, w tym zawiadomienia i wezwania, w sprawach rozpatrywanych przez Radę doręcza się”. Nawet jeśli by więc uznać, że uchwała w przedmiocie wniosku o wyłączenie członka KRS nie stanowi „uchwały w sprawie indywidualnej”, to i tak Rada powinna była ją doręczyć uczestnikom, skoro § 23 ust. 1 regulaminu KRS jednoznacznie nakazuje doręczać wszelkiego rodzaju uchwały i pisma w sprawach rozpatrywanych przez Radę. Skoro ustawa przyznaje uczestnikom prawo do składania wniosków o wyłączenie członków Rady, to w sposób oczywisty przyznaje im także prawo do informacji na temat sposobu ich rozpatrzenia.

Zarzut ten jednak nie mógł zostać uznany za podstawę do uwzględnienia odwołania, ponieważ uczestnicy nie wykazali, w jaki sposób niedoręczenie im uchwał oddalających wnioski o wyłączenie miało wpływ na wynik postępowania.

Nietrafne okazały się także zarzuty naruszenia art. 31, art. 31 ust. 2b i ust. 2d w zw. z art. 34 ust. 1 ustawy o KRS „poprzez niepowołanie Zespołu do rozpoznania sprawy indywidualnej skarżących w związku ze złożonym przez nią wnioskiem o wyłączenie 14 członków Rady”, „nieprzedstawienie sprawy indywidualnej Ministrowi Sprawiedliwości, a tym samym uniemożliwienie zajęcia stanowiska przez ten organ w trybie przewidzianym ustawą” oraz „poprzez podjęcie prac Zespołu opiniującego przed upływem pełnych 21 dni od chwili przedstawienia Ministrowi Sprawiedliwości informacji”. W pierwszym przypadku zarzut jest nie w pełni zrozumiały, ponieważ zespół członków KRS do rozpatrzenia kandydatur skarżących został powołany. W drugim przypadku zarzut jest nieprawdziwy, ponieważ jak wskazano w odpowiedzi KRS na odwołania, zgodnie z art. 31 ust. 2a ustawy o KRS Minister Sprawiedliwości został zawiadomiony o powołaniu zespołu pismem, które zostało skutecznie doręczone w dniu 26 października 2018 r. Także w trzecim przypadku zarzut jest nieprawdziwy, ponieważ posiedzenie zespołu odbyło się w dniu 22 listopada 2018 r., a więc po upływie 21-dniowego terminu,

w trakcie którego Minister Sprawiedliwości był uprawniony do przedstawienia opinii. Po upływie tego terminu brak opinii Ministra Sprawiedliwości nie stanowił przeszkody dla dalszych prac zespołu, co wynika wprost z art. 31 ust. 2c ustawy o KRS. Skarżące nie przedstawiły dowodów świadczących o tym, że obrady zespołu w dniu 22 listopada 2018 r. zostały podjęte w trakcie przerwy w posiedzeniu plenarnym Rady i trwały tylko 20 minut - nawet jeśli tak było, to brak jest podstaw prawnych do zakwestionowania legalności uchwały Rady tylko z tego powodu, że zespół przygotowujący listę rekomendowanych kandydatur obradował zbyt krótko. Dopiero gdyby skarżące wykazały, że tak krótki czas obrad zespołu skutkowało poważnymi przeoczeniami czy pomyłkami w ocenie kandydatur, a Rada została wprowadzona w błąd, który zdecydował o ocenie kandydatur, to Sąd Najwyższy miałby podstawy do uchylenia takiej uchwały.

Nietrafny jest też zarzut naruszenia art. 35 ust. 1 ustawy o KRS w związku z § 18 pkt 5 i 6 regulaminu KRS poprzez niesporządzenie i nieprzedstawienie Radzie listy rekomendowanych kandydatów. Jak wynika z protokołów posiedzeń zespołu z dnia 19 listopada 2018 r. oraz z dnia 22 listopada 2018 r., kandydatury wszystkich osób biorących udział w konkursie, w tym również skarżących, zostały omówione przez zespół. Zespół zajął stanowisko w przedmiocie rekomendacji kandydatur H. T. K. J., D. L., A. M. oraz R. W.. W uzasadnieniu stanowiska zespół przedstawił motywy tej decyzji. Przedstawienie rekomendowanych kandydatów w kolejności preferencji przez zespół byłoby bezcelowe, skoro liczba kandydatów rekomendowanych była równa liczbie wolnych miejsc będących przedmiotem postępowania.

Nietrafny jest zarzut naruszenia art. 33 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z § 18 ust. 7 i 8 regulaminu KRS. Artykuł 33 ust. 1 ustawy o KRS stanowi, że Rada podejmuje uchwały w sprawach indywidualnych, § 18 ust. 7 regulaminu KRS stanowi, że zespół przyjmuje stanowisko w jawnym głosowaniu bezwzględną większością głosów w obecności wszystkich swoich członków, a z kolei § 18 ust. 8 regulaminu KRS mówi, iż projekt uzasadnienia stanowiska zespołu opracowuje przewodniczący zespołu. Stanowisko i uzasadnienie podpisywane są przez wszystkich członków zespołu. Odwołujące nie wykazały naruszenia tych przepisów, które mogłyby mieć wpływ na wynik postępowania.

Nietrafny jest zarzut naruszenia art. 42 ust. 1 i 3 w zw. z art. 33 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z § 23 ust. 1 regulaminu KRS przez niedoręczenie skarżącym uchwały zespołu opiniującego kandydatów wraz z uzasadnieniem, „ale również niedoręczenie pouczenia o sposobie wniesienia odwołania do Sądu Najwyższego, co uniemożliwia kontrolę instancyjną tejże uchwały”. Po pierwsze, jak wskazała Rada w odpowiedzi na odwołania, uchwała KRS wraz z uzasadnieniem i pouczeniem o przysługującym prawie do wniesienia odwołania w trybie art. 44 ust. 1 ustawy o KRS została zamieszczona w systemie teleinformatycznym do obsługi uczestników postępowania w dniu 8 lutego 2019 r., a zatem obie skarżące miały możliwość zapoznania się z motywami tej uchwały. Po drugie, skoro obie skarżące w terminie wniosły obszerne odwołania, to trudno zgodzić się z wnioskiem, że rzekome niedoręczenie pouczenia o sposobie wniesienia odwołania do Sądu Najwyższego uniemożliwiło kontrolę instancyjną uchwały.

Jeśli chodzi o zarzut naruszenia art. 42 ust. 2 w zw. z art. 33 ust. 1 ustawy o KRS, to termin na sporządzenia uzasadnienia uchwały KRS ma charakter instrukcyjny, a jego przekroczenie - choć zasługuje na krytykę - to nie skutkuje nielegalnością samej uchwały.

Jeśli chodzi o zarzuty naruszenia art. 29 ust. 1 i 2 w zw. z art. 33 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z § 23 ust. 1 regulaminu KRS, to z tych przepisów wynika obowiązek zawiadamiania uczestników postępowania o terminie posiedzenia plenum Rady, bo to ono dokonuje «rozpatrzenia sprawy», natomiast nie dotyczy on informowania o terminie trzyosobowego zespołu Rady, które wydaje jedynie niewiążącą opinię w przedmiocie kandydatur.

Jeśli chodzi o zarzut naruszenia § 15 ust. 4, 5 i 6 regulaminu KRS poprzez uniemożliwienie skarżącym zapoznanie się z treścią protokołu posiedzenia plenarnego KRS obejmującego dni 19 i 22 listopada 2018 r., to należy zwrócić uwagę, że wskazane przepisy mówią o prawie członków KRS do wglądu w treść protokołu i możliwości zgłaszania przez nich zastrzeżeń. Trudno powiedzieć, w jaki sposób wskazane przepisy mogły zostać naruszone, skoro Rada w odpowiedzi na oba odwołania podniosła, że protokół został sporządzony, wyłożony do wglądu członkom Rady z możliwością wnoszenia zastrzeżeń, których nikt nie zgłosił, co *ex lege* skutkowało jego przyjęciem (§ 15 ust. 6 regulaminu KRS) - a którym to

okolicznościom uczestniczki nie zaprzeczyły. Rada wyjaśniła też, że protokół nie został doręczony skarżącym, ponieważ nie został on jeszcze podpisany przez Przewodniczącego KRS - czemu żadna z uczestniczek nie zaprzeczyła. Jakkolwiek nieuzasadniona zwłoka Przewodniczącego Rady w dokonaniu prostej czynności technicznej, jaką jest podpisanie protokołu z posiedzenia KRS, zasługuje na krytykę, to trudno doszukiwać się w niej naruszenia prawa mającego wpływ na wynik postępowania, skoro przepisy nie określają terminu na jego podpisanie.

Jeśli chodzi o zarzut naruszenia § 18 ust. 9-10 regulaminu KRS, to skarżące w istocie nie kwestionują sporządzenia protokołu, tylko odmawiają uznania za protokół w rozumieniu regulaminowym „zapisków poczynionych na podstawie informacji od osób biorących udział w posiedzeniu”. W ocenie skarżących pośpiech w jakim procedowano, liczne błędy protokołu, brak obecności protokolanta na posiedzeniu członków zespołu Rady i sporządzenie protokołu na podstawie informacji uzyskanych od członków zespołu, w ogóle wypacza sens sporządzania dokumentu jakim jest protokół. Zdarzenie to nie zostało zaprzeczone przez Radę w odpowiedzi na odwołania, a więc należy uznać je za udowodnione (*per analogiam* z art. 230 k.p.c.). Choć niestaranność w dokumentowaniu przebiegu postępowania zasługuje na krytykę, to sama w sobie nie wystarcza jednak do uchylenia zaskarżonej uchwały. Odwołujące się winny bowiem wykazać, w jaki sposób ta niestaranność wpłynęła na nierzetelne potraktowanie ich kandydatur.

Jeśli chodzi o zarzut naruszenia art. 44 ust. 1b i ust. 4 ustawy o KRS w zw. z art. 2, art. 32 ust. 1 i 2, art. 45 ust. 1, art. 60, art. 77 ust. 2 i art. 173 Konstytucji RP poprzez pozbawienie skarżących dostępu do efektywnej kontroli sądowej zaskarżonej uchwały w zakresie odnoszącym się do organu, który na mocy ustawy powołany został do rozpoznania środka odwoławczego w niniejszej sprawie, to nie został on w jakikolwiek sposób uzasadniony. Obie skarżące ograniczyły się jedynie do postawienia zarzutu w brzmieniu przytoczonym w poprzednim zdaniu, bez wyjaśnienia, na czym polegało pozbawienie ich dostępu do efektywnej kontroli sądowej. Ponownie należy podkreślić, że Sąd Najwyższy nie może zastępować skarżących w formułowaniu argumentów na poparcie ich stanowiska.

Pozostałe zarzuty, choć formalnie odnoszące się do naruszenia różnych przepisów prawa (art. 2, art. 32 ust. 1 i 2 oraz art. 60 Konstytucji RP; art. 3 ust. 1

pkt 1 w zw. z art. 33 ust. 1 i art. 35 ust. 2 ustawy o KRS; art. 42 ust. 1 w zw. art. 33 ust. 1, art. 35 ust. 2 ustawy o KRS; art. 33 ust. 1 ustawy o KRS w zw. z art. 35 ust. 1-3 ustawy o KRS w zw. z § 18 ust. 1-11 regulaminu KRS art. 42 ust. 1 ustawy o KRS), w istocie sprowadzały się do kwestionowania słuszności oceny kandydatur skarżących dokonanej przez Krajową Radę Sądownictwa. Tymczasem Sąd Najwyższy nie ma umocowania do przeprowadzania samodzielnej i autonomicznej - względem KRS - oceny kandydatów na stanowisko sędziowskie, ani decydowania o tym, który z nich powinien zostać przedstawiony Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu sędziego. Ocena prawidłowości działania KRS sprowadza się w tym zakresie do oceny, czy wszyscy kandydaci uczestniczący w procedurze konkursowej byli traktowani jednakowo oraz czy żaden z nich nie był w jakikolwiek sposób dyskryminowany. Nie chodzi tu zatem o ocenę kwalifikacji czy wiarygodności danej osoby z punktu widzenia kryteriów stosowanych w ramach tego postępowania, ale formalny aspekt dostępu do służby. Potwierdza to dodatkowo, że kontrola wyników postępowania przed KRS w sprawie indywidualnej nie oznacza współuczestnictwa Sądu Najwyższego w decydowaniu o obsadzie określonego stanowiska sędziowskiego (wyrok Sądu Najwyższego z 17 czerwca 2020 r., I NO 155/19).

Odnosząc się do wniosków o zasądzenie kosztów postępowania, Sąd Najwyższy wyjaśnia, że ustawa o KRS nie przewiduje obowiązku uiszczenia opłaty od wniesienia odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa. Do postępowania w sprawie odwołania od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa mają zastosowanie jedynie przepisy k.p.c. o skardze kasacyjnej, natomiast ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, na którą powołały się obie skarżące uiszczając opłatę, nie ma zastosowania (*a contrario* z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS). Bezprzedmiotowe są zatem wnioski o zasądzenie kosztów postępowania z odwołania od uchwał KRS.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

Zdanie odrębne od wyroku złożył SSN Leszek Bosek.

